

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 15, Issue 1 - April 2025

10.22034/fcp.2026.141076.2226

Exploring the Lived Experiences of Iranian Couples Regarding Marital Conflicts: A Qualitative Study

Received: 2024 / 12 / 03

Accepted: 2025 / 04 / 15

1. Mohammad zarbakhsh

Ph.D. Candidate of Counseling, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

2. Abbas Amanelahi*

Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

A.amanelahi@scu.ac.ir

3. Zabihollah Abbaspour

Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

4. Gholamreza Rajabi

Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Abstract

Background: Marital conflicts can threaten the foundation of the family and jeopardize the stability of spousal relationships. Understanding these conflicts within the cultural context of Iran is essential for their prevention and management. **Objective:** This study employed a qualitative methodology with a phenomenological approach to explore the lived experiences of Iranian couples regarding marital conflicts and to identify common domains of disagreement. **Method:** The research was conducted in 2023, and participants were recruited from across Iran through purposive sampling via online platforms. Recruitment continued until theoretical saturation was achieved, which occurred after conducting interviews with 41 individuals. Inclusion criteria included having direct experience of marital conflicts, willingness to participate, and the ability to articulate their experiences clearly, while exclusion criteria included withdrawal from the study or failure to complete the interview. Data were collected through in-depth, unstructured interviews lasting between 35 to 55 minutes. The interviews focused on identifying participants' lived experiences and the common domains of marital conflict. The recorded interviews were transcribed verbatim and analyzed using Colaizzi's method. **Findings:** The analysis identified ten primary domains of marital conflict: relationship quality (e.g., emotional connection), family and external influences (e.g., family interference), trust (e.g., infidelity and jealousy), cooperation and coordination (e.g., task management), power dynamics and autonomy (e.g., restrictions and control), serious issues (e.g., anger and threats), financial and occupational concerns, spiritual and religious matters, child-related issues, and personal hygiene and orderliness. **Conclusion:** The findings of this study can enhance professionals' awareness of common marital conflicts among Iranian couples and inform the design of targeted interventions, the development of conflict assessment tools, and the production of educational content for public dissemination.

Keywords: Marital conflicts, Lived experiences of couples, Qualitative study, Colaizzi's method

Introduction

Marriage stands as a cornerstone of society, with the pursuit of a successful married life being a universal aspiration ([Whisman et al., 2018](#)). Despite the desire for harmony, conflicts are an inherent part of any relationship, even those seemingly stable and satisfying ([Jeong et al., 2020](#)). Marital conflicts, often characterized by tension and stress between partners, can erode the foundation of families and have far-reaching negative consequences on individuals and their well-being, potentially leading to conditions like depression and anxiety ([Tasew & Getahun, 2021](#)). The intricate nature of marital relations is such that while they can provide profound joy, they also have the capacity to inflict significant suffering on couples ([Papp, 2018](#)). In the realm of research, there exists a notable gap in qualitative studies focusing on marital conflict, with much of the existing literature relying heavily on quantitative methodologies such as surveys ([Joulazadeh Esmaeili et al., 2021](#)). This gap is particularly pronounced in Iran, where qualitative investigations into the experiences of marital conflict are scarce. Understanding marital conflict within the socio-cultural context of Iranian couples is crucial, as cultural factors play a pivotal role in shaping behavior and relationship dynamics ([Cheraghi et al., 2018](#)). The interplay between past experiences and current environmental influences underscores the need to explore how specific cultural contexts, such as that of Iranian society, impact the areas of conflict encountered by couples ([Tsai et al., 2014](#)). The present study seeks to address this research gap by delving into the domains of marital conflicts experienced by Iranian couples. Building upon prior research that has identified key areas of conflict like gender dynamics, financial matters, communication patterns, task distribution, habits, and commitment levels ([Dillon et al., 2015](#); [Papp, 2018](#)), this study aims to provide a nuanced understanding of the unique challenges faced by Iranian couples in their relationships. While previous studies have touched upon the influence of cultural factors on couple conflicts ([Akbari, 2020](#)), a comprehensive exploration of the specific conflict areas prevalent among Iranian couples is yet to be undertaken. By employing a qualitative research methodology, this study endeavors to shed light on these uncharted territories within the context of Iranian culture. Through an in-depth analysis of marital conflicts in Iranian couples, this research aims to contribute valuable insights that can enhance our understanding of relationship dynamics within this specific cultural milieu. Given the importance of marital conflict and the lack of relevant research in Iran, the present study

uses a qualitative research method to examine and analyze the areas of conflict experienced by Iranian couples.

Methodology

This research employed a qualitative method with a descriptive-phenomenological approach. This research aimed to explore the conflicts experienced by Iranian couples and identify common areas of marital discord. Seventeen couples experiencing marital conflict were purposefully recruited in 1402 of the Iranian calendar (2022-2023). In-depth and unstructured interviews were conducted with each couple until data saturation was achieved. Data saturation refers to the point at which no new or significant information emerges from further data collection. In this study, saturation was reached when additional interviews yielded similar data and no new theoretical categories were identified. A seven-step Colaizzi method was used to analyze the interview data. To ensure the rigor of the research, several strategies were employed to enhance validity and reliability. These strategies included member checking with participants to verify the accuracy of the data interpretation, and utilizing external evaluators to review the coding process.

Results and discussion

The results of the findings identified ten main areas of conflict, including: quality of relationships, family and other, trust, cooperation and coordination, power dynamics and freedom, serious issues, financial and career, spiritual and religious issues, issues related to children, and personal hygiene and untidiness.

Row	General Category	Subcategories	Row	General Category	Subcategories
1	quality of relationships	Relationship General (Availability)	5	power dynamics and freedom	Division of power and exercise of power
		Passion in the relationship			restrictions
		Have fun together	6	serious issues	addiction
		Priority and importance			Dangerous anger
		sex			Financial issues
2	family and other	Issues related to friends and relatives	7	financial and career	Career issues
		The original family	8	spiritual and religious issues	Spirituality, religion and religion
3	trust	Trust and jealousy in the relationship	9	issues related to children	Coordination in parenting
		Other trust issues			Interaction of the child with the main families
4	cooperation and coordination	Cooperation and coordination in household affairs and family management			having children
		Compatibility in personal similarities and differences	10	personal hygiene and untidiness	personal hygiene
					untidiness

The research conducted using qualitative phenomenology and content analysis of Claesian method delved into the areas of conflict in Iranian couples' relationships. The study aimed to categorize common challenges in Iranian couples' relationships to enhance relationship quality and interventions. The research identified ten main conflict areas in Iranian couples' relationships, encompassing quality of relationships, family and other, trust, cooperation and coordination, power dynamics and freedom, serious issues, financial and career, spiritual and religious issues, issues related to children, and personal hygiene and untidiness. These findings align with previous research on couple conflicts, such as [Dillon et al. \(2015\)](#) and [Papp \(2018\)](#), which explored factors like gender roles, financial affairs, division of labor, raising children, establishing relationships, work, habits, money, and relatives as sources of conflict. Cultural and social factors significantly influence the type and scope of couples' conflicts, as highlighted by [Akbari \(2020\)](#). Trust and cooperation play vital roles in relationship dynamics, with studies by [Blanchard et al. \(2021\)](#), [Zaheri et al. \(2020\)](#), [Abbas et al. \(2022\)](#), and [Trübner \(2022\)](#) emphasizing their impact on relationship satisfaction and conflict resolution. Differences in personalities, goals, and interests can lead to disagreements and competition within couples, underscoring the importance of effective communication and shared values in fostering harmonious relationships [Calasso \(2019\)](#). Power dynamics emerged as a significant issue, with imbalances leading to controlling, abusive relationships and feelings of injustice. Understanding and addressing power dynamics are crucial for maintaining healthy relationships ([Lindová et al., 2020](#); [Neilands et al., 2019](#)). Extreme issues like addiction and aggression were found to deeply impact relationships, affecting trust, communication, and emotional intimacy, often leading to conflict and emotional distance ([Collins et al., 2007](#); [Dillon, 2005](#); [Shorey et al., 2014](#)). Financial and job-related disputes, spirituality and religious differences, issues related to children, and personal hygiene and order were also highlighted as common sources of conflict in couples' relationships. Disagreements over budgeting, career conflicts, religious beliefs, parenting styles, and personal habits can lead to tension and dissatisfaction within relationships ([Bahagia et al., 2022](#); [Calasso, 2019](#); [Dew & Dakin, 2011](#); [Synyshyna, 2022](#); [Weld & Eriksen, 2006](#)). Understanding these factors is essential for developing effective intervention strategies and promoting healthier and more harmonious relationships. Future research should explore moderating factors influencing couples' relationships, considering the diverse contexts and cultural nuances that shape marital dynamics.

Acknowledgments

We would like to thank all the participants in this research.

Authors' contributions

In this research, M Zarbakhsh was in charge of all parts of design, implementation, analysis, report writing, etc., and other authors supervised and guided the whole process.

Funding

This study was carried out at the personal expense of the researchers and no financial resources were received in any of the stages of this research.

Availability of data and materials

No available

Ethics approval and consent to participate

This article is taken from the doctoral dissertation of counseling at Shahid Chamran University of Ahvaz with research license number IR.SCU.REC.1402.088 and all terms and conditions of the research implementation have been approved by the counseling group, the council of the faculty of educational sciences and psychology, and the research council of Shahid Chamran University. It should be noted that in all stages of the research implementation, all relevant ethical principles, including maintaining the anonymity of the participants, the informed consent of the participants in the research, and the right to withdraw from the research, have been observed.

Consent for publication

Participants were assured that their findings were confidential and would be published in an article without mentioning their personal information.

Competing interests

The author(s) declared no potential conflicts of interest to the research, authorship, and/or publication of this article.

References

- Abbas, R. K., Pataki, S. P., Folberg, A. M., Juarez, C., & Ryan, C. S. (2022). It's Hard to Be Everything at Once": Israeli Arab Women Balancing Work, Family, and Community Roles. *European Journal of Social Sciences Studies*, 8(3), 47-66.
<https://doi.org/http://dx.doi.org/10.46827/ejsss.v8i3.1396>
- Bahagia, B., Muniroh, L., Halim, A. K., Wibowo, R., Al Wahid, M. A., & Noor, Z. M. (2022). The Factors and Detrimental Impact Of Parent Divorce. *EDUKATIF: JURNAL ILMU PENDIDIKAN*, 4(5), 6401-6407.
<https://edukatif.org/index.php/edukatif/article/view/2694>
- Blanchard, K., Olmstead, C., & Lawrence, M. (2021). *Trust works! Four keys to building lasting relationships*. William Morrow.
- Calasso, R. (2019). *The marriage of Cadmus and Harmony*. Penguin UK.
- Cheraghi, M., Mazaheri, M. A., Mootabi, F., Panaghi, L., Sadeghi, M. S., & Salmani, K. (2018). Family Triad Systemic Scale: An Instrument for Assessment of Relationships between Couple and Families of Origin. *Journal of Family Research*, 13(3), 343-360.
https://jfr.sbu.ac.ir/article_97571_124b69b8caf9d1f60a58bff4ed7d7f0f.pdf
- Collins, R. L., Ellickson, P. L., & Klein, D. J. (2007). The role of substance use in young adult divorce. *Addiction*, 102(5), 786-794. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2007.01803.x>
- Dew, J., & Dakin, J. (2011). Financial disagreements and marital conflict tactics. *Journal of Financial Therapy*, 2(1), 23-42. <https://doi.org/https://doi.org/10.4148/jft.v2i1.141>
- Dillon, H. N. (2005). *Family violence and divorce: Effects on marriage expectations* [East Tennessee State University].
<https://www.proquest.com/openview/ffd5a7cac8d0db21b6e93df43520fcd9/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Dillon, L. M., Nowak, N., Weisfeld, G. E., Weisfeld, C. C., Shattuck, K. S., Imamoğlu, O. E., Butovskaya, M., & Shen, J. (2015). Sources of marital conflict in five cultures. *Evolutionary Psychology*, 13(1), 1-15.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1177/147470491501300101>
- Jeong, H., Yim, H. W., Lee, S.-Y., Lee, H. K., Potenza, M. N., Jo, S.-J., & Son, H. J. (2020). A partial mediation effect of father-child attachment and self-esteem between parental marital conflict and subsequent features of internet gaming disorder in children: a 12-month follow-up study. *BMC public health*, 20, 1-10.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1186/s12889-020-08615-7>
- Joulazadeh Esmaeili, A. a., Karimi, J., Goodarzi, K., & Asgari, M. (2021). Comparison of the Effectiveness of Acceptance and Commitment-Based and Emotionally Focused Couple Therapy on Unadjusted Couples' depression. *Journal of Clinical Psychology*, 13(1), 47-64. <https://doi.org/10.22075/jcp.2021.21084.1934>
- Lindová, J., Průšová, D., & Klapilová, K. (2020). Power distribution and relationship quality in long-term heterosexual couples. *Journal of sex & marital therapy*, 46(6), 528-541.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1080/0092623X.2020.1761493>

- Neilands, T. B., Dworkin, S. L., Chakravarty, D., Campbell, C. K., Wilson, P. A., Gomez, A. M., Grisham, K. K., & Hoff, C. C. (2019). Development and validation of the power imbalance in couples scale. *Archives of sexual behavior*, 48, 763-779.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s10508-018-1190-y>
- Papp, L. M. (2018). Topics of marital conflict in the everyday lives of empty nest couples and their implications for conflict resolution. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 17(1), 7-24. <https://doi.org/https://doi.org/10.1080/15332691.2017.1302377>
- Shorey, R. C., Stuart, G. L., McNulty, J. K., & Moore, T. M. (2014). Acute alcohol use temporally increases the odds of male perpetrated dating violence: A 90-day diary analysis. *Addictive behaviors*, 39(1), 365-368.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2013.10.025>
- Synyshyna, V. (2022). Psychological factors of conflicts in young families. *Higher Education of Ukraine in the Context of Integration to European Educational Space*, 89(II) 1), 242-254. <https://doi.org/https://doi.org/10.38014/osvita.2022.89.22>
- Tasew, A. S., & Getahun, K. K. (2021). Marital conflict among couples: The case of Durbete town, Amhara Region, Ethiopia. *Cogent Psychology*, 8(1), 1-17.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1080/23311908.2021.1903127>
- Trübner, M. (2022). Conflicts over the division of domestic work: A matter of gender-specific expectations and needs. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(9), 2825-2846. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/02654075221089043>
- Tsai, M., Yard, S., & Kohlenberg, R. J. (2014). Functional analytic psychotherapy: A behavioral relational approach to treatment. *Psychotherapy*, 51(3), 364-371.
<https://doi.org/10.1037/a0036506>
- Weld, C., & Eriksen, K. (2006). The challenge of religious conflicts in couples counseling. *The Family Journal*, 14(4), 383-391.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1177/1066480706291110>
- Whisman, M. A., Gilmour, A. L., & Salinger, J. M. (2018). Marital satisfaction and mortality in the United States adult population. *Health psychology*, 37(11), 1041.
<https://doi.org/https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/hea0000677>

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 15, Issue 1 - April 2025

10.22034/fcp.2026.141076.2226

بررسی تجربه زیسته زوجین ایرانی از تعارض های زناشویی: یک مطالعه کیفی

دریافت: ۱۳-۰۹-۱۴۰۳ پذیرش: ۲۷-۰۱-۱۴۰۴

دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدچمران اهواز، اهواز، ایران.

محمد زربخش

دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدچمران اهواز، اهواز، ایران.
A.amanelahi@scu.ac.ir

عباس امان الهی*

دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدچمران اهواز، اهواز، ایران.
استاد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدچمران اهواز، اهواز، ایران.

ذبیح الله عباسپور

غلامرضا رجبی

چکیده

تعارض های زناشویی می توانند بنیان خانواده را تهدید کرده و پایداری روابط زوجین را به خطر بیندازند. برای پیشگیری و مدیریت این تعارض ها، شناخت آن ها در بافت فرهنگی ایران ضروری است. این مطالعه با روش کیفی و رویکرد پدیدارشناسی به بررسی تجربه زیسته زوجین ایرانی از تعارض های زناشویی و شناسایی حوزه های رایج آن پرداخته است. پژوهش در سال ۱۴۰۲ انجام شد و شرکت کنندگان از سراسر ایران و از طریق نمونه گیری هدفمند و به صورت اینترنتی انتخاب شدند. فرایند انتخاب تا اشباع نظری ادامه یافت که این اشباع پس از مصاحبه با ۴۱ نفر حاصل شد. معیارهای ورود شامل داشتن تجربه مستقیم تعارضات زناشویی، تمایل به مشارکت، و توانایی بازگو کردن تجارب به صورت شفاف بود، و معیار خروج شامل انصراف از پژوهش یا عدم تکمیل مصاحبه بود. داده ها از طریق مصاحبه های عمیق و بدون ساختار جمع آوری شدند که مدت زمان آن ها بین ۳۵ تا ۵۵ دقیقه بود. سوالات مصاحبه بر شناسایی تجارب زیسته و حوزه های رایج تعارض زناشویی متمرکز بودند. مصاحبه ها ضبط، رونویسی، و با روش کلایزی تحلیل شدند. نتایج تحلیل، ده حوزه اصلی تعارض زناشویی را شناسایی کرد که شامل کیفیت رابطه، خانواده و تأثیرات بیرونی، اعتماد، همکاری و هماهنگی، پویایی قدرت و آزادی، مسائل جدی، نگرانی های مالی و شغلی، مسائل معنوی و مذهبی، مسائل مرتبط با کودکان، و بهداشت فردی و نظم بود. یافته های این پژوهش می توانند در افزایش آگاهی متخصصان از تعارض های زوجین در فرهنگ ایرانی و طراحی مداخلات هدفمند بر این اساس، توسعه ابزارهای سنجش تعارض های زناشویی، و تولید محتوای آموزشی برای رسانه های عمومی مورد استفاده قرار گیرند.

کلیدواژه: تعارض زناشویی، تجربه زیسته زوجین، زوج مطالعه کیفی، روش کلایزی

مقدمه

ازدواج در همه جوامع یک موضوع مهم شمرده می‌شود و داشتن زندگی زناشویی موفق برای بسیاری از افراد یک هدف آرمانی به شمار می‌رود. ازدواج موفق، ازدواجی است که در آن رضایت زناشویی بالا باشد و زوجین از سازگاری، تفاهم، و ارتباط مؤثر برخوردار باشند (Whisman et al., 2018). رضایت زناشویی، به عنوان یکی از شاخص‌های کلیدی استحکام خانواده، وضعیتی است که در آن زن و شوهر اغلب احساس خوشبختی و خشنودی از زندگی مشترک خود دارند (Karney & Bradbury, 2020). با این حال، حتی در روابط پایدار نیز تعارضاتی رخ می‌دهد که ممکن است تهدیدکننده بنیان خانواده باشد (Jeong et al., 2020; Park & Park, 2019).

تعارضات زناشویی از مشکلات شایع زوجین به شمار می‌رود و می‌تواند ناشی از تفاوت در خواسته‌ها، انتظارات، یا رفتارهای غیرمسئولانه باشد (Joulazadeh Esmaeili et al., 2021; Armanpanah et al., 2020). طبیعی است که زوجین هنگام تشکیل زندگی مشترک با انتظارات و خواسته‌های متفاوتی وارد رابطه شوند. برخی از این انتظارات برآورده می‌شود و برخی دیگر بی‌پاسخ باقی می‌ماند. این تفاوت در عقاید، ارزش‌ها، نیازها، خواسته‌ها و عادات در زندگی روزمره با در نظر گرفتن اینکه هیچ رابطه انسانی عاری از نزاع و سوء تفاهم نیست امری طبیعی است (Tolorunleke, 2014). با این حال، زمانی که این تعارض‌ها به درستی مدیریت نشوند، می‌توانند باعث اصطکاک بیشتر و جدایی نهایی بین زن و شوهر شوند، یا ممکن است گسترش یابند و در طول سال‌ها در ازدواج همچنان باقی بمانند. این وضعیت به عنوان «تعارض زناشویی» شناخته می‌شود که تنش یا استرسی میان زوجین ایجاد می‌کند (Frye et al., 2020).

تمامی زوج‌ها در روابط خود با مشکلاتی مواجه می‌شوند که می‌تواند شدید یا خفیف، موقتی یا پایدار باشد و از عوامل مختلفی نشأت بگیرد (Khamseh, 2020). برای مقابله با این مشکلات، زوجین باید نیازها و انتظارات یکدیگر را برآورده سازند و بیاموزند که چگونه در شرایط مختلف، در ارزش‌ها، اهداف، نیازها، انتظارات و رفتارهایشان سازگاری ایجاد کنند (Rao, 2017; Ojo Adeshina Akinwumi, 2017). اگر این تعارضات مدیریت نشوند، می‌توانند پیامدهای جدی شخصی، خانوادگی، روانی و جسمی به دنبال داشته باشند، از جمله افزایش خطر ابتلا به افسردگی، اضطراب، یا سایر اختلالات (Tasew & Getahun, 2021). افزون بر این، این تعارض‌ها نه تنها نظام خانواده را متزلزل می‌کند، بلکه رشد عاطفی، اجتماعی و

سازگاری زوجین را نیز با مشکل مواجه خواهد نمود. ازاین‌رو، روابط زناشویی را می‌توان هم از عمیق‌ترین لذت‌های بشری و هم از بزرگ‌ترین سرچشمه‌های رنج در زوجین به شمار آورد (Papp, 2018). با توجه به این پیامدها، بررسی علمی و عمیق تعارضات زناشویی ضروری است.

یکی از چارچوب‌های نظری تأثیرگذار در تبیین تعارضات زناشویی، نظریه روابط زوجی جان گاتمن است. گاتمن با تکیه بر دهه‌ها پژوهش طولی بر روی زوجین، تعارض را جزء طبیعی و اجتناب‌ناپذیر روابط زناشویی می‌داند و معتقد است که آنچه کیفیت و پایداری رابطه را تعیین می‌کند، نه وجود تعارض، بلکه شیوه تجربه، مدیریت و حل آن است (Gottman & Gottman, 2017). بر اساس این دیدگاه، موفقیت رابطه بیش از آنکه به حذف تعارض وابسته باشد، به نحوه مواجهه زوجین با این مسائل بستگی دارد. گاتمن همچنین نشان داد که الگوهای ارتباطی منفی، از جمله انتقاد، تحقیر، حالت تدافعی و کناره‌گیری، از مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های بی‌ثباتی و فروپاشی روابط زناشویی هستند. افزون بر این، وی برای ارزیابی محتوای تعارضات زوجین، «چک‌لیست ۱۹ حوزه تعارض» را معرفی کرد که حوزه‌هایی مانند مسائل مالی، فرزندپروری، روابط جنسی، تقسیم مسئولیت‌ها، خانواده‌های اصلی، اوقات فراغت، قدرت و تصمیم‌گیری را در بر می‌گیرد (Gottman & Gottman, 2014). این چارچوب نشان می‌دهد که شناخت دقیق حوزه‌هایی که تعارض در آن‌ها تجربه می‌شود، می‌تواند درک عمیق‌تری از روابط زوجین فراهم کرده و مبنایی برای طراحی مداخلات درمانی و آموزشی مؤثر باشد.

اگرچه نظریه گاتمن بر فرایندهای ارتباطی مشترک میان زوجین تأکید دارد، اما این تعاملات همواره در بستر فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی شکل می‌گیرند. ارزش‌های فرهنگی، نقش‌های جنسیتی، باورهای دینی، انتظارات اجتماعی و ساختار خانواده تعیین می‌کنند که چه موضوعاتی به تعارض تبدیل شوند و زوجین چگونه این تعارضات را تجربه، تفسیر و مدیریت کنند. ازاین‌رو، اگرچه بسیاری از فرایندهای ارتباطی مطرح‌شده در نظریه گاتمن ماهیتی نسبتاً جهان‌شمول دارند، اما مصادیق و حوزه‌های تعارض می‌توانند در فرهنگ‌های مختلف متفاوت باشند. بنابراین، بررسی تجربه زیسته زوجین ایرانی از تعارضات زناشویی می‌تواند ضمن غنی‌تر کردن شواهد تجربی، امکان ارزیابی این چارچوب نظری در بستر فرهنگی ایران را نیز فراهم آورد (Falcke et al., 2018; Williamson et al., 2022).

با وجود اهمیت تعارضات زناشویی و نقش تعیین‌کننده زمینه فرهنگی در شکل‌گیری آن، پژوهش‌های کیفی اندکی در ده سال اخیر به بررسی تجربه زیسته زوجین ایرانی از حوزه‌های تعارض زناشویی

پرداخته‌اند. پژوهش‌هایی مانند [Razeghi and Eslami \(2015\)](#) و [Rabbani et al. \(2022\)](#) اگرچه یافته‌های ارزشمندی ارائه داده‌اند، اما به دلیل استفاده از روش نظریه‌پردازی داده‌بنیاد، بیشتر بر تولید نظریه متمرکز بوده و کمتر به شناسایی و دسته‌بندی مستقیم حوزه‌های تعارض پرداخته‌اند. افزون بر این، مقولات استخراج‌شده در این پژوهش‌ها نسبتاً کلی هستند، در حالی که یکی از اهداف پژوهش حاضر، ارائه دسته‌بندی دقیق‌تر و جامع‌تر از حوزه‌های تعارض زوجین است. این هدف می‌تواند به طراحی بهتر مداخلات زوج‌درمانی و هدایت پژوهش‌های آینده کمک کند.

علاوه‌براین پژوهش [Razeghi and Eslami \(2015\)](#) به برخی حوزه‌های مهم تعارضات مانند بهداشت شخصی، کیفیت رابطه جنسی، و معنویت و مذهب اشاره‌ای نکرده است. پژوهش [Rabbani et al. \(2022\)](#) نیز عواملی مانند بهداشت شخصی، تفریح و خوش‌گذرانی، محدودیت و آزادی، و پویایی قدرت را نادیده گرفته است. همچنین، قدیمی بودن پژوهش [Razeghi and Eslami \(2015\)](#) و سایر پژوهش‌های قدیمی‌تر، و مسئله تغییرات فرهنگی و اجتماعی که در طول سالیان در جامعه ایجاد می‌شود، ضرورت بازنگری در این موضوع را نشان می‌دهد.

پژوهش‌های فراتحلیلی و سیستماتیک‌ی مانند [Jahani Dolatabad \(2017\)](#) و [Hooshmandi et al. \(2019\)](#) که در این حوزه انجام شده است نیز با وجود اطلاعات ارزشمندی که ارائه می‌دهد، نسبت به پژوهش حاضر محدودیت‌ها و تفاوت‌هایی دارند. این پژوهش‌ها از روش‌های تحلیلی اسنادی و فراتحلیلی برای ترکیب مفاهیم و مدل‌های قبلی استفاده کرده است، در حالی که پژوهش حاضر با استفاده از روش پدیدارشناسی کلاسی، بر جمع‌آوری داده‌های دست اول از تجربیات زیسته زوجین تمرکز دارد. این روش می‌تواند شکاف موجود در داده‌های تجربی را پر کند و داده‌های جدید، بی‌واسطه و عمیق‌تری ارائه دهد. ضمن اینکه این پژوهش‌ها به خصوص پژوهش [Jahani Dolatabad \(2017\)](#) به طور خاص بر روی پژوهش‌های ایرانی انجام نشده است. در مقابل، پژوهش حاضر تعارضات زناشویی را در بستر فرهنگ ایرانی بررسی می‌کند و به این ترتیب، شناخت دقیق‌تری از عوامل موثر بر روابط زوجین در این جامعه ارائه می‌دهد. علاوه بر این، بسیاری از پژوهش‌های مورد استفاده در این دو پژوهش که به آن اشاره کرده‌اند، قدیمی هستند و تحولات اجتماعی و فرهنگی اخیر را منعکس نمی‌کنند.

بنابراین، هدف این پژوهش، بررسی پدیدارشناختی تجارب زوجین ایرانی از تعارضات زناشویی و شناسایی دسته‌بندی‌های دقیق و جامع حوزه‌های تعارض در بافت فرهنگی ایران با استفاده از روش

پدیدارشناسی کلایزی است. این روش، با تمرکز بر تجارب زیسته زوجین، امکان دستیابی به درک مستقیم و عمیقی از این پدیده را فراهم می‌کند.

روش

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناختی توصیفی کلایزی انجام شد. در این پژوهش، در فرایند کار، بر توصیف آنچه که افراد بیان می‌کنند تمرکز می‌شود تا منجر به کشف پدیده‌های تازه شود (Speziale et al., 2011). انتخاب این رویکرد به دلیل مناسب بودن آن برای بررسی حوزه‌های تعارض زناشویی، که تحت تأثیر بافت فرهنگی و اجتماعی خاصی قرار دارند و تجربه آن برای هر شخص ممکن است متفاوت باشد، صورت گرفت.

شرکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۴۱ نفر (۲۹ زن و ۱۲ مرد) از زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اهواز بودند. میانگین و انحراف معیار سن زنان $36/67 \pm 12/14$ و مردان $35/50 \pm 9/23$ بود. بیشترین فراوانی تحصیلی در کل نمونه مربوط به مدرک کارشناسی ($59/13\%$) و کمترین آن به مدرک کاردانی ($2/32\%$) بود. در میان زنان، $64/51\%$ دارای مدرک کارشناسی و $3/22\%$ دارای مدرک کاردانی، کارشناسی ارشد یا دکتری بودند. در میان مردان، 50% دارای مدرک کارشناسی و هیچ‌کدام دارای مدرک سیکل یا کاردانی نبودند.

در این پژوهش نمونه‌گیری به صورت هدفمند انجام شد و شرکت‌کنندگانی انتخاب شدند که بیشترین اطلاعات را در رابطه با موضوع پژوهش داشتند. نمونه‌گیری هدفمند به این معنی است که افراد به دلایل خاصی برای شرکت در پژوهش به صورت هدفمند انتخاب می‌شوند، از جمله اینکه تجربه خاصی داشته‌اند، از پدیده خاصی آگاهی دارند، در مکان خاصی زندگی می‌کنند یا دلیل دیگری دارند. در پژوهش‌های کیفی، نمونه‌گیری هدفمند به پژوهشگر امکان می‌دهد تا به طور آگاهانه افرادی و/یا محیط‌های تحقیقاتی را انتخاب کند که به او در کسب اطلاعات مورد نیاز برای پاسخ به سؤالات پژوهش‌شان کمک می‌کنند. بنابراین در این پژوهش، پژوهشگر آگاهانه افرادی را انتخاب کرد که تجربه تعارض زناشویی را داشتند (Ravitch & Carl, 2015).

معیارهای ورود به مطالعه شامل داشتن تجربه مستقیم تعارضات زناشویی، تمایل به مشارکت و در اختیار گذاشتن تجارب خود، توانایی بازگو کردن این تجارب به صورت روشن و قابل فهم بود. معیار خروج نیز شامل عدم تکمیل مصاحبه یا انصراف از پژوهش در هر مرحله از فرایند بود. فرایند گزینش شرکت‌کنندگان

تا زمانی ادامه یافت که اشباع نظری حاصل شد؛ یعنی زمانی که داده‌های جدیدی در جریان جمع‌آوری اطلاعات به دست نیامد. اشباع نظری پس از انجام مصاحبه با ۴۱ نفر حاصل شد.

داده‌ها از طریق مصاحبه‌های عمیق و بدون ساختار جمع‌آوری شدند که مدت آن‌ها بین ۳۵ تا ۵۵ دقیقه متغیر بود. این مصاحبه‌ها با یک سؤال کلی درباره حوزه‌های تعارضات زوجی آغاز می‌شد: "می‌توانید در مورد تعارضات زناشویی که تجربه کرده‌اید، توضیح دهید؟" در صورت لزوم، سؤالات کاوشگرانه مانند "می‌توانید بیشتر توضیح دهید؟" برای شفاف‌سازی استفاده می‌شد. زمان و مکان مصاحبه‌ها با هماهنگی و رضایت شرکت‌کنندگان تعیین شد و به دلیل محدودیت‌ها، از نرم‌افزارهای ارتباطی آنلاین برای برگزاری مصاحبه‌ها استفاده شد.

تحلیل داده‌ها بر اساس روش پدیدارشناختی توصیفی کلایزی (Colaizzi 1978) انجام شد. مراحل این روش شامل خواندن دقیق متن مصاحبه‌ها برای درک کلی، شناسایی عبارات معنادار مرتبط با پدیده مورد مطالعه، کدگذاری و دسته‌بندی عبارات به مضامین عمده، استخراج ساختارهای اصلی، بازبینی یافته‌ها توسط مشارکت‌کنندگان برای اطمینان از صحت و دقت تحلیل می‌باشد. برای افزایش اعتبار یافته‌ها، بازخورد مشارکت‌کنندگان درباره استنباط‌های پژوهش دریافت شد و تحلیل‌ها توسط اساتید و ناظران متخصص بازبینی گردید.

ذکر این نکته نیز حائز اهمیت است که تمامی شرکت‌کنندگان پس از اطلاع کامل از اهداف پژوهش، با رضایت آگاهانه در این مطالعه شرکت کردند. زمان و شرایط مصاحبه با توافق قبلی تعیین شد و حق انصراف از پژوهش در هر مرحله به شرکت‌کنندگان داده شد. تمامی اطلاعات به‌صورت محرمانه ثبت و نگهداری شد.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش شامل مضامین اصلی، مضامین فرعی و نمونه مسائل در دسته‌ها، در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱. یافته‌های مرتبط با مضامین اصلی و فرعی پژوهش

ردیف	دسته کلی	دسته‌های فرعی	نمونه مسائل
۱	کیفیت رابطه	کلیات رابطه (در دسترس بودن)	در دسترس بودن، ارتباط داشتن، شناخت از هم، توجه، وجود علاقه، درک کردن، قدردانی
		شور و شوق در رابطه	ابراز عاطفه و محبت، تحسین، رابطه عاشقانه، آغوش، لمس
		خوش‌گذرانی با هم	گذراندن اوقات فراغت مشترک، تفریح مشترک، تفاوت سلیقه تفریح، حضور دیگران در تفریح‌ها، همراهی در تفریح
		اولویت و اهمیت	اولویت داشتن در برابر یا دیگران، اهمیت داشتن و مهم بودن
		رابطه جنسی	فراوانی، رضایت از کیفیت، معاشقه، میل به رابطه، مشکل در رابطه جنسی، تنوع و فانتزی‌ها
۲	خانواده و دیگران	مسائل مرتبط با دوستان و خویشاوندان	فراوانی ارتباط، صمیمیت ارتباط، مسئله اولویت داشتن نسبت به دوستان و خویشان، دخالت تمایل به رابطه با خانواده همسر، بحث در مورد مقدار رابطه با خانواده همسر، بی‌احترامی خانواده‌ها، دخالت خانواده‌ها، جبهه‌گیری‌ها، محدودیت در رابطه با خانواده اصلی، مسئله اولویت داشتن نسبت به خانواده اصلی
		خانواده‌های اصلی	خیانت، ذهنیت و ترس از خیانت و شک کردن، عدم رعایت حد و مرز در صحبت با جنس مخالف، صحبت و تعریف از جنس مخالف، حساسیت به ارتباط با جنس مخالف (همکار، دوست)
۳	اعتماد	اعتماد و حسادت در رابطه	خیانت، ذهنیت و ترس از خیانت و شک کردن، عدم رعایت حد و مرز در صحبت با جنس مخالف، صحبت و تعریف از جنس مخالف، حساسیت به ارتباط با جنس مخالف (همکار، دوست)
		مسائل دیگر اعتماد	فریب، پنهان‌کاری، دروغ
۴	همکاری و هماهنگی	همکاری و هماهنگی در امور خانه و مدیریت خانواده	اهداف، ارزش‌ها، سلاقی و علاقی، معانی و ویژگی‌های شخصیتی،
		سازگاری در شباهت و تفاوت‌های شخصی	سهم هر شخص از قدرت و نفوذ، سلطه‌طلبی و قدرت‌طلبی، نقش افراد در تصمیم‌گیری و مشورت‌ها، شیوه اعمال قدرت، اعتماد به توانایی تصمیم‌گیری،
۵	پویایی قدرت و آزادی	تقسیم قدرت و اعمال قدرت	محدودیت در رابطه با دوستان و روابط دیگر، فضای مجازی، کار، رفت و آمد به بیرون، پوشش
		ایجاد محدودیت	مواد مخدر و الکل
۶	مسائل جدی	اعتیاد	پرخاشگری خارج از کنترل به‌صورت فیزیکی، کلامی و پرتاب اشیاء - زود عصبانی شدن - تهدید - خودزنی،
		خشم خطرناک	مدیریت مالی، اولویت خرج کردن، همراهی و درک در موضوعات مالی، نقش هر فرد در تأمین منابع مالی
۷	مسائل مالی و شغلی	مسائل مالی	میزان ساعت کاری، نوع شغل، شاغل شدن خانم، فشار کاری
		مسائل شغلی	تفاوت اندیشه‌های معنوی، پیگیری اصول و مناسک دینی
۸	معنویت، دین و مذهب	معنویت، دین و مذهب	تفاوت اندیشه‌های معنوی، پیگیری اصول و مناسک دینی
		هماهنگی در فرزندپروری	حمایت از هم در زمینه ارتباط با فرزند، هماهنگی تربیتی و شیوه برخورد با فرزندان
۹	مسائل مرتبط با کودکان	تعامل فرزند با خانواده‌های اصلی	مقدار تعامل، شیوه تعامل، نحوه برخورد خانواده‌ها با کودکان
		فرزندآوری	اختلاف در فرزندآوری و تعداد فرزندان
۱۰	بهداشت شخصی و نظم	بهداشت شخصی	عدم استحمام، بوی بد، موهای زائد
		بی‌نظمی	در امور خانه و وسایل شخصی

مضمون اول: کیفیت رابطه

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عوامل ارتباطی اشاره کردند که شامل مقوله‌هایی همچون در کلیات رابطه (دسترس بودن و ارتباط داشتن)، شور و شوق رابطه، خوش‌گذرانی با هم، اولویت داشتن در برابر یا دیگران و رابطه جنسی می‌شد که هر یک از این عوامل شامل کدهای مرتبط با مقوله کیفیت رابطه است.

در بحث عوامل مرتبط با کلیات رابطه می‌توان به در دسترس بودن، ارتباط داشتن، شناخت از هم، توجه، وجود علاقه، درک کردن، قدردانی اشاره کرد. مثلاً در مورد در دسترس بودن شرکت‌کننده کد ۱ می‌گوید "ما زمان صحبت کمی با هم داریم. کل روز سرش تو گوشیشه و نمیداد با هم یه خورده حرف بزنیم" یا در مورد توجه کردن و مهم بودن شرکت‌کننده کد ۲ می‌گوید "به من و کارهای من توجهی ندارد، انگار برای او نامرئی هستم".

در مورد مسائل مرتبط با شور و شوق در رابطه نیز می‌توان به ابراز عاطفه و محبت، تحسین، رابطه عاشقانه، آغوش، لمس کردن یکدیگر اشاره کرد. به طور مثال در مورد آغوش و لمس کردن شرکت‌کننده کد ۴ می‌گوید: "آخرین باری که منو بغل کرده اصلاً یادمان نمیداد. کلاً روابط فیزیکی چندانی هیچ موقع بین ما شکل نگرفت." یا شرکت‌کننده کد ۴ در مورد ابراز عاطفه می‌گوید: "من شاید از اول ازدواج تا الان اندازه انگشتای دستم ازش دوست دارم نشنیدم. الان هم که هیچی"

در بحث خوش گذرانی نیز به می‌توان به مواردی مانند گذراندن اوقات فراغت مشترک، تفریح مشترک، تفاوت سلیقه تفریح و حضور دیگران در تفریحات اشاره کرد. به طور مثال شرکت‌کننده کد ۸ در مورد تفاوت سلیقه تفریح و همراهی در این زمینه می‌گوید: "من مدت‌هاست می‌خوام برم مشهد اما مدام میگه من مشهد نیام و نمی‌خوام اونجا رو، باید بریم شمال، من اونجا رو دوست دارم. هفت ساله مشهد نرفتم. اینکه نمیتونه درک بکنه و حمایت بکنه و همراهی بکنه و به منم فکر کنه داره اذیتم میکنه".

در مورد مضمون اولویت و اهمیت نیز می‌توان به زیرمضمون‌های اولویت داشتن در برابر با دیگران، اهمیت داشتن و مهم بودن اشاره کرد. به طور مثال در زمینه مهم بودن شرکت‌کننده کد ۲ می‌گوید: "جلوش از قصد لباس پاره پوشیدم که بینم اصلاً متوجهش میشه و براش مهمه. دیدم اصلاً براش مهم نبود" یا جایی دیگر شرکت‌کننده کد ۲ در مورد مسئله اولویت داشتن در برابر با دیگران می‌گوید: "میگه پول ندارم ولی خودش وقتی با دوستاش و خانوادش میرن شمال میرن خرج میکنن و مارو هم جایی نمیره. دوساله رنگ جنگلو ندیدم با اینکه توی شمالم. دوستاش و خانوادش براش مهم‌ترن."

در زمینه رابطه جنسی نیز می‌توان به موضوعات فراوانی رابطه، رضایت از کیفیت رابطه، معاشقه، میل به رابطه، مشکل در رابطه جنسی اشاره کرد. به طور مثال در مورد مقدار رابطه، مشکل جنسی و میل جنسی شرکت‌کننده کد ۴۰ می‌گوید: "از وقتی ازدواج کردیم، روابط جنسی مون خیلی سرد شده. شاید ماهی یک‌بار هم با هم رابطه نداشته باشیم" یا شرکت‌کننده کد ۲۸ در مورد رابطه جنسی می‌گوید "هر بار که

ازش می‌خوام به تغییر کوچیک توی روابطمون بده، می‌گه این چیزا بی‌اهمیتیه و من زیادی سخت می‌گیرم."

مضمون دوم: خانواده و دیگران

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که مرتبط با خانواده و دیگر افراد زندگی آن‌ها بود که شامل مقوله‌های مسائل مرتبط با دوستان و خویشاوندان و مسائل مرتبط با خانواده اصلی دو طرف است.

مسائل مرتبط با دوستان و خویشاوندان شامل زیرمؤلفه‌هایی مانند فراوانی ارتباط، صمیمیت ارتباط، اولویت نسبت به خانواده و دیگران، دخالت افراد می‌شود. مثلاً در مورد اولویت دوستان شرکت‌کننده شماره ۹ می‌گوید: "برای دوستاش خرید خوبی می‌کنه. اما برا من نه. برا تولدم هیچی نگرفته." همچنین در مورد شدت اختلافات و خشم کنترل نشده در آن نیز شرکت‌کننده شماره ۱۰ می‌گوید: "دوباره موقع خواب دعوا کردیم. رفتم عکس شکوندم. گفت چرا دیوونه‌بازی در میاری. گفتم وقتی تو نمای آرومم کنی باید روی به چیزی خالی کنم." یا در مورد دخالت دادن دیگران شرکت‌کننده شماره ۱۲ می‌گوید: "من با اینکه مقصر نبودم به یکی از دوستای رضا پیام دادم چیکار کنم. قبلاً هم به خانوادش گفته بودم. میخواستم کوتاه بیا. گفت پاشو بیا اینجا و سنگرتو حفظ کن. گفت به نفر دیگه تریاک مصرف کرده ولی رضا نمیکنه. گفت پاشو بیا اینجا درستش کنیم. رضا درست نمیکنه."

در مورد مؤلفه دیگر یعنی خانواده اصلی باید گفت که این مؤلفه در پژوهش ما شامل زیرمؤلفه‌هایی مانند تمایل به رابطه با خانواده همسر، بحث در مورد مقدار رابطه با خانواده همسر، بی‌احترامی خانواده‌ها، دخالت خانواده‌ها، جبهه‌گیری‌ها، محدودیت در رابطه با خانواده اصلی است. مثلاً شرکت‌کننده شماره ۱۰ در مورد مبحث اولویت نسبت به خانواده و دیگران می‌گوید: "همسر گلایه داره که من خانوادم برا مهم-تره" و همینطور در مورد موضوعات دخالت خانواده و اولویت شرکت‌کننده شماره ۷ می‌گوید: "خودم خیلی بچه دوس داشتم اما نمی‌خواستم ولی اون خیلی منو تحت فشار قرار داد که بچه‌دار بشیم. این بیشتر فشار از خانواده بود. انگار من اصلاً اولویت نیستم. نظرم مهم نیست."

مضمون سوم: اعتماد

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که مرتبط با مسئله اعتماد بود که شامل دو مضمون فرعی اعتماد و حسادت در رابطه و مسائل دیگر اعتماد است.

اعتماد و حسادت در رابطه شامل زیرمؤلفه‌هایی مانند خیانت، ذهنیت و ترس از خیانت و شک کردن، نداشتن حد و مرز در صحبت با جنس مخالف، صحبت و تعریف از جنس مخالف، حساسیت به ارتباط با جنس مخالف (همکار، دوست) می‌شود. مثلاً شرکت‌کننده شماره ۲ در مورد شک و تردید در رابطه می‌گوید: "همسرم بهم می‌گه منم میتونم مته این پیرمرد پیرزنا با محبت باشم اما با تو نمیتونم. تو فکرت نسبت به من خرابه. تو شک داری." همچنین در مورد صحبت و ارتباط با جنس مخالف شرکت‌کننده شماره ۳۴ می‌گوید: "چند بار دیدم که داره توی شبکه‌های اجتماعی با زن‌های دیگه صحبت می‌کنه. وقتی ازش پرسیدم، گفت 'این فقط یه دوستی ساده است'"

در مورد مؤلفه مسائل دیگر اعتماد نیز شامل فریب، پنهان‌کاری و دروغ می‌شود. در مورد پنهان‌کاری شرکت‌کننده شماره ۱۰ می‌گوید: "یه بارم با یه خانم صحبت می‌کرد. می‌گفت دامادمون می‌خواد با یه نفر دیگه هم رابطه داشته باشه من با اون خانم صحبت می‌کردم و بهش گفتم که تو نباید صحبت کنی که این پنهان‌کاری‌هاش هم اذیتم می‌کنه مثلاً توی قضیه پول هم بوده. اخیراً هم راجه طلا و سکه و اینا داره پنهان‌کاری میکنه که بهش گفتم. گفت میام خونه صحبت می‌کنیم."

مضمون چهارم: همکاری و هماهنگی

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه مسائلی اشاره کردند که مرتبط با مسئله همکاری و هماهنگی زوج در مسائل مختلف بود که شامل دو مضمون فرعی همکاری و هماهنگی در امور خانه و مدیریت خانواده و سازگاری در شباهت و تفاوت‌های شخصی است.

در رابطه با مسئله همکاری و هماهنگی در امور خانه، شرکت‌کننده شماره ۱۵ می‌گوید: "یکبار نشد بیاد بگه می‌خواهی ظرفارو من امروز بشورم تو خسته‌ای. هی آب می‌خوره، لیوانشو می‌زازه رو میز."

همچنین سازگاری در شباهت و تفاوت‌های شخصی نیز شامل زیرمؤلفه‌هایی مانند اهداف، ارزش‌ها، سلايق و علايق و ویژگی‌های شخصیتی می‌شود. مثلاً شرکت‌کننده شماره ۸ در مورد تفاوت شخصیتی و علايق می‌گوید: "اون مسافرت تنهایی دوس داره من جمعی. مسافرت تنهایی یه بار دوبارش در سال خوبه باقیش باید با خانواده باشه." همچنین شرکت‌کننده شماره ۵ در مورد تفاوت معنای زندگی دو نفر می‌گوید: "از اول حس می‌کردم با هم تفاوت داریم. درک من از زندگی و حساسیت‌ها با اون خیلی فرق داره"

مضمون پنجم: پویایی‌های قدرت و آزادی

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه مسائلی اشاره کردند که مرتبط با مسئله پویایی‌های قدرت و آزادی بود که شامل دو مضمون فرعی تقسیم قدرت و اعمال قدرت و ایجاد محدودیت است.

در بحث مرتبط با مضمون فرعی تقسیم قدرت و اعمال قدرت باید گفت که این مضمون شامل زیرمؤلفه‌هایی مانند سهم هر شخص از قدرت و نفوذ، سلطه‌طلبی و قدرت‌طلبی، نقش افراد در تصمیم‌گیری و مشورت‌ها، شیوه اعمال قدرت، اعتماد به توانایی تصمیم‌گیری، می‌شود. مثلاً شرکت‌کننده شماره ۲۹ در مورد قدرت‌طلبی می‌گوید: "همسرم همیشه می‌گه فقط تصمیم من مهمه. هر وقت می‌خوام یه کاری انجام بدم، اول باید ازش اجازه بگیرم، حتی برای کارای ساده مثل بیرون رفتن با دوستانم."

در بحث مرتبط با ایجاد محدودیت نیز این محدودیت‌ها شامل محدودیت در رابطه با دوستان و روابط دیگر، فضای مجازی، کار، رفت و آمد به بیرون، پوشش می‌شود. به طور مثال شرکت‌کننده شماره ۸ در مورد محدودیت در رابطه با دوستان می‌گوید: "حتی دوستانم هم گزینشی هست. همسرم میگه با اون باش و با این نباش". همچنین شرکت‌کننده شماره ۳۷ در مورد محدودیت و کنترل‌گری همسر خود می‌گوید: "او مدام می‌خواد منو کنترل کنه، به من می‌گه چی بپوشم و با کی حرف بزنم. این محدودیت‌ها داره منو خسته می‌کنه."

مضمون ششم: مسائل جدی

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که موضوعات شدیدی بودند که شامل دو زیرمؤلفه اعتیاد و خشم خطرناک است.

در بحث عوامل مرتبط با اعتیاد می‌توان به مواد مخدر و الکل اشاره کرد. مثلاً در مورد تریاک شرکت‌کننده کد ۱۲ می‌گوید "زمانی ک دوست بودیم هم تو خونه حسین دوبار تریاک پیدا کردم. بعد چون نشانگان دیگه‌ای نبود. مثلاً هفت روز توی مسافرت با هم بودیم و چیزی نمی‌کشید. بعد صادقانه ازش پرسیدم. روی اوپن هم باز بود و نمی‌خواست پنهان کنه. گفت یه نفر از خونه من استفاده کرده. دفعه دوم که دیدم بحتمون بالاتر گرفت. گفت به تو ربطی نداره تو خونم چیکار می‌کنم."

علاوه بر این در مورد خشم خطرناک نیز می‌توان به زیرمؤلفه‌های پرخاشگری خارج از کنترل به صورت فیزیکی، کلامی و پرتاب اشیاء، زود عصبانی شدن، تهدید و خودزنی اشاره کرد. به طور مثال شرکت‌کننده شماره ۱۲ در وصف یکی از احوالات همسر خود می‌گوید: "خودشو میزد. قرمز شده بود. رفتاراش عجیب

و ترسناک شده بود." همچنین در رابطه با تهدید نیز شرکت کننده شماره ۱۱ می گوید: "یه موقع پسر من یه چیزایی گفت. شوهرم عصبی شده بود و در کنترل خودش نبود. گفت می برمت حبست می کنم و می برمت خیابون".

مضمون هفتم: مسائل مالی و شغلی

مشارکت کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که به موضوعات مالی و شغلی مرتبط بودند که شامل دو زیرمؤلفه مسائل مالی و مسائل شغلی است.

در بحث مسائل مالی می توان به زیرمؤلفه های مدیریت مالی، اولویت خرج کردن، همراهی و درک در موضوعات مالی و نقش هر فرد در تأمین منابع مالی اشاره کرد. مثلاً در مورد مسائل مالی و خرج کردن شرکت کننده کد ۱ می گوید "هفت ساله مانو نخریدم. هیچی بهم نمیده. فقط ماهی ۵۰۰ تومن میده".

در مورد مسائل شغلی نیز شرکت کننده شماره ۶ می گوید که: "عباس کم خونه هست و ساعت کاریش خیلی زیاده. وقتی میاد خونه اگه سوالی دفعه دوم پیرسم داد میزنه یا یه مسئله جدی میگم باید بگم تو رو خدا داد نزنن بازم به داد میرسه". یا شرکت کننده شماره ۴ می گوید که: "کار برام همیشه اولویت بوده و هست. همسر برگرد به بحث در مورد کار و محدودیت کاری دوباره شروع میشه"

مضمون هشتم: معنویت، دین و مذهب

مشارکت کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که به معنویت، دین و مذهب مرتبط بودند. در بحث این موضوع می توان به زیرمؤلفه های تفاوت اندیشه های معنوی، پیگیری اصول و مناسک دینی اشاره کرد. به طور مثال شرکت کننده ۱ در مورد بحث در مورد اصول دینی می گوید: "همسر من در مورد مسائل مذهبی خیلی گیر میده. اینقدر گیر داد که از لجش چادر و نماز رو گذاشتم کنار".

مضمون نهم: مسائل مرتبط با کودکان

مشارکت کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که به حوزه مسائل مرتبط با کودکان مرتبط بودند که شامل سه زیرمؤلفه هماهنگی در فرزندپروری، تعامل فرزند با خانواده های اصلی و فرزندآوری است.

در بحث هماهنگی در فرزندپروری می توان به زیرمؤلفه های حمایت از هم در زمینه ارتباط با فرزند، هماهنگی تربیتی و شیوه برخورد با فرزندان اشاره کرد. مثلاً در این زمینه شرکت کننده شماره ۴۱ می گوید:

"اون اصلاً وقت نمی‌ذاره که با بچه‌ها بازی کنه یا کمکشون کنه. همه وظایف مربوط به بچه‌ها روی دوش منه".

در بحث تعامل فرزند با خانواده‌های اصلی نیز زیرمؤلفه‌هایی مانند مقدار تعامل، شیوه تعامل، سبک تربیتی، نحوه برخورد خانواده‌ها با کودکان و تقسیم وظایف مرتبط با کودکان وجود دارد. به طور مثال شرکت‌کننده شماره ۸ در مورد تعامل کودک با خانواده اصلی می‌گوید: زنم اصلاً نمیاد خونه مادرم. منم خیلی اجازه ندارم برم. بهش میگم فردا روزی ک بچه به دنیا بیاد بچه نمی‌خاد مادر بزرگشو ببینه؟ مادر بزرگش نمی‌خواد بچه رو ببینه؟ اونم میگه نه".

در مورد فرزندآوری نیز می‌توان به زیرمؤلفه‌های اختلاف در فرزندآوری و تعداد فرزندان اشاره کرد. به طور مثال شرکت‌کننده شماره ۹ به صورت مستقیم به این موضوع اشاره می‌کند که: "اون تمایل به بچه‌دار شدن نداره. ولی من دارم و این موضوع بحث همیشگی‌مونه"

مضمون دهم: بهداشت شخصی و نظم

مشارکت‌کنندگان پژوهش حاضر به مجموعه عواملی اشاره کردند که به حوزه بهداشت شخصی و نظم مرتبط بودند که شامل دو زیرمؤلفه بهداشت شخصی و بی‌نظمی است.

در بحث بهداشت شخصی می‌توان به زیرمؤلفه‌های عدم استحمام، بوی بد، موهای زائد اشاره کرد. مثلاً شرکت‌کننده کد ۱۵ می‌گوید "وقتی میام خونه داره بو غذا میده همیشه به خاطر اینکه پای گاز بوده. میگم خب روزانه برو حموم چرا نمیری".

همچنین در مورد نظم نیز می‌توان به زیرمؤلفه‌های نظم در امور خانه و وسایل شخصی اشاره کرد. به طور مثال شرکت‌کننده شماره ۶ می‌گوید "هر وسیله‌ای برمیداره نمیزاره سر جاش. من فقط باید مدام پشت سرش راه بیفتم وسایلشو جمع کنم"

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش، با استفاده از روش کیفی پدیدارشناسی و تحلیل محتوای کلایزی، به بررسی حوزه‌های تعارض در روابط زوجین ایرانی پرداخته شد. هدف از این پژوهش، شناسایی و دسته‌بندی چالش‌های رایج در روابط زوجین ایرانی بود تا بتوان از این یافته‌ها در جهت بهبود کیفیت روابط زوجین و ارائه مداخلات مؤثرتر استفاده کرد. یافته‌های این پژوهش نشان داد که ۱۰ حوزه اصلی تعارض در روابط زوجین ایرانی وجود دارد که شامل کیفیت رابطه (مواردی مانند کلیات رابطه، شور و شوق، خوش‌گذرانی، اولویت و

رابطه جنسی)، مسائل مرتبط با خانواده اصلی و خویشاوندان و دوستان، اعتماد؛ همکاری و هماهنگی (در امور خانه، مدیریت خانواده، و سازگاری در شباهت و تفاوت‌های شخصی)، پویایی قدرت و آزادی (تقسیم قدرت، اعمال قدرت، ایجاد محدودیت)، مسائل شدید (شامل پرخاشگری، تهدید، اعتیاد)، مسائل مالی و شغلی، مسائل مرتبط با دین و مذهب و معنویت، مسائل مرتبط با کودکان، و مسائل مرتبط با بهداشت شخصی و نظم می‌شود.

یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج تحقیقات پیشین در حوزه تعارضات زناشویی همسو است و بر نقش عوامل متعدد در بروز این تعارضات تأکید دارد. به عنوان مثال، پژوهش [Dillon et al. \(2015\)](#) نشان داد که موضوعاتی نظیر جنسیت و نقش‌های مرتبط، امور مالی، تقسیم کار و تربیت فرزندان از عوامل مهم در تعارضات زناشویی هستند. [Papp \(2018\)](#) نیز در پژوهش خود بیان کرد که برقراری رابطه، کارها و عادات، از پرتکرارترین موضوعات تعارض زناشویی بودند. زوجین در این مطالعه، مسائل مرتبط با پول و عادات را به عنوان موضوعات مکرر و تعارضات مربوط به پول و فرزندان را به عنوان معیارهای مهمی برای ارزیابی رابطه خود مطرح کردند. همچنین، اختلافات مرتبط با خویشاوندان و تعهد نیز توسط زوجین گزارش شد. علاوه بر این، مطالعاتی مانند [Frye et al. \(2020\)](#) و [Khodadust and Ebrahimi Moghadam \(2020\)](#) نیز بر تأثیر تفاوت‌های فرهنگی و انتظارات اجتماعی در بروز تعارضات زناشویی تأکید کرده‌اند. اگرچه یافته‌های پژوهش حاضر با مطالعات پیشین در حوزه‌هایی مانند مسائل مالی، تربیت فرزندان، تقسیم مسئولیت‌ها، روابط با خانواده اصلی و خویشاوندان و کیفیت رابطه همسو است، اما این پژوهش با شناسایی ۱۰ حوزه اصلی تعارض، تصویر جامع‌تر و طبقه‌بندی دقیق‌تری از تجربه تعارض زوجین ایرانی ارائه داد. به‌ویژه، حوزه‌هایی مانند پویایی قدرت و آزادی، مسائل مرتبط با دین، مذهب و معنویت، بهداشت شخصی و نظم، و همچنین تفکیک کیفیت رابطه به ابعادی نظیر شور و شوق، خوش‌گذرانی، اولویت رابطه و رابطه جنسی، در بسیاری از مطالعات پیشین به صورت مستقل گزارش نشده یا کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. افزون بر این، پژوهش حاضر برای هر یک از این حوزه‌ها، مضامین و مصادیق تجربی متعددی را بر اساس روایت‌های زوجین استخراج کرد که درک عمیق‌تری از ماهیت تعارضات زناشویی در بافت فرهنگی ایران فراهم می‌کند.

[Akbari \(2020\)](#) در مطالعه خود نشان داد که عوامل فرهنگی نقشی اساسی در تعارضات زوجی ایفا می‌کند. هرچند این مطالعه به شناسایی مستقیم حوزه‌های تعارض متمرکز نبوده است، اما نقش عوامل فرهنگی-اجتماعی بر اختلافات زوجی را به خوبی نشان داده است. در دهه اخیر، پژوهش‌های کیفی اندکی در ایران با

هدف کشف تجربه زیسته زوج‌های ایرانی در مورد حوزه‌های تعارض زناشویی انجام شده است. دو پژوهش کیفی در این زمینه را می‌توان پژوهش‌های [Razeghi and Eslami \(2015\)](#) و [Rabbani et al. \(2022\)](#) نام برد. این پژوهش‌ها اگرچه به برخی حوزه‌های مهم تعارضات زوجین مانند مسائل مالی، خویشاوندان و معنویت اشاره کرده‌اند، اما یافته‌های آن‌ها بیشتر به تولید نظریه محدود بوده و جامعیت لازم برای دسته‌بندی مستقیم حوزه‌های تعارض را نداشته است. پژوهش حاضر، با استفاده از روش پدیدارشناسی کلایزی و با تکیه بر داده‌های دست اول و تجارب زیسته زوجین ایرانی، نه تنها توانسته است این شکاف را پر کند، بلکه حوزه‌های کمتر مورد توجه مانند مسائل بهداشت شخصی، نظم‌پذیری، پویایی قدرت و آزادی را نیز شناسایی کرده است. این یافته‌ها، با ارائه تصویری جامع از تعارضات زناشویی در بافت فرهنگی ایران، می‌توانند به درک بهتر چالش‌های زوجین ایرانی و برنامه‌ریزی هدفمند برای پیشگیری یا بهبود آن‌ها کمک کنند.

در تبیین حوزه‌های کشف شده در این پژوهش نیز می‌توان گفت که زوجینی که در روابط خود احساس صمیمیت و دلبستگی می‌کنند، غالباً از رابطه خود رضایت بیشتری دارند ([Yoo & Joo, 2022](#)). زوجینی که برای گذراندن وقت با کیفیت با یکدیگر و ارتباط داشتن با هم اولویت قائل می‌شوند، غالباً از رابطه خود رضایت بیشتری دارند ([Johnson & Anderson, 2013](#)). به همین خاطر قابل پیش‌بینی است که کیفیت ارتباط کم، صمیمیت پایین و وقت گذراندن کم با یکدیگر می‌تواند موجب تعارضات زوجی گردد.

همچنین این پژوهش نشان می‌دهد که بخش مهمی از تعارضات زوجین ایرانی در مورد دیگران خارج از رابطه زوجی، خصوصاً خانواده‌های اصلی است. این تعارضات می‌تواند ناشی از عوامل مختلفی باشد. زوجین ممکن است در مورد میزان و نوع ارتباط با دوستان یا خانواده همسر انتظارات متفاوتی داشته باشند. به عنوان مثال، یک فرد ممکن است تمایل به گذراندن وقت بیشتر با دوستان خود داشته باشد، در حالی که همسرش تمایل به گذراندن وقت بیشتر با خانواده خود داشته باشد ([Amato & Booth, 1997](#)). در فرهنگ ایرانی، تعارضات درون ازدواج در بسیاری مواقع ناشی از اختلافات مربوط به خانواده و دوستان اصلی است که منعکس‌کننده پویایی پیچیده روابط خانوادگی و انتظارات اجتماعی است. در ایران ساختار و پویایی خانواده‌ها نقشی محوری در شکل‌گیری تعارضات و روابط زناشویی دارد. خانواده‌های ایرانی در دو قرن گذشته تحولات مهمی را متأثر از تغییرات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی تجربه کرده‌اند. تأکید سنتی بر وحدت و شرافت خانواده اغلب منجر به اختلافات در ازدواج می‌شود، زیرا افراد تعادل ظریف بین خواسته-

های شخصی و انتظارات خانوادگی را دنبال می کنند (Azadarmaki & Bahar, 2006). فشار برای ایجاد تعادل بین وفاداری به همسر و تعهدات نسبت به اعضای خانواده بزرگ می تواند باعث ایجاد تنش و اختلاف در ازدواج شود. این دخالت ها می تواند در سطوح مختلف و در مورد موضوعات مختلفی بروز پیدا کند. به طور مثال دخالت خانواده ها در تصمیم گیری های مشترک زوجین، مانند انتخاب محل زندگی، شغل، تربیت فرزندان و غیره، می تواند استقلال و خودمختاری زوجین را خدشه دار کند و منجر به تعارض شود.

درون مایه اصلی دیگری در این مطالعه آشکار شد، مسائل مرتبط با اعتماد است. مسئله اعتماد در روابط زوجین می تواند به طور قابل توجهی بر پویایی و ثبات رابطه تأثیر بگذارد. اعتماد به عنوان یک عنصر اساسی در تقویت صمیمیت، ارتباط و احترام متقابل بین شرکا عمل می کند. وقتی اعتماد به خطر بیفتد، چه به دلیل تجارب گذشته، شکست های ارتباطی یا انتظارات متضاد، می تواند منجر به تضادها و چالش های درون رابطه شود. مسائل مربوط به اعتماد ممکن است به اشکال مختلف مانند سوءظن به خیانت، عدم صداقت مالی یا عدم حمایت عاطفی ظاهر شود. ایجاد و حفظ اعتماد مستلزم ارتباط باز و صادقانه، شفافیت، ثبات در اقدامات و تمایل به رسیدگی به نگرانی ها و آسیب پذیری ها است. زوج ها می توانند از طریق گوش دادن فعال، همدلی، تعیین مرزها و نشان دادن قابلیت اطمینان در طول زمان، روی بازسازی اعتماد کار کنند. با پرداختن به مسائل اعتماد به طور فعال و مشارکتی، زوج ها می توانند پیوند خود را تقویت کنند و یک رابطه امن تر و رضایت بخش تر ایجاد کنند (Blanchard et al., 2021). در زمینه ازدواج ایرانی، عواملی مانند الگوهای ارتباطی، هنجارهای فرهنگی و نقش های جنسیتی می توانند بر پویایی اعتماد بین شرکا تأثیر بگذارند (Zaheri et al., 2020). از بین رفتن این رکن اساسی از دلایل مهم اختلافات زوجین می باشد.

درون مایه اصلی آشکار شده دیگری که در این مطالعه آشکار شد، موضوع همکاری و هماهنگی است. در برخی فرهنگ ها، زنان وظایف بیشتری در خانه دارند، حتی اگر شاغل باشند، که می تواند به احساس بی عدالتی و خشم در آن ها منجر شود (Abbas et al., 2022). تحقیقات نشان داده است که اختلاف بین ادراکات و رفتارهای همسران در مورد وظایف خانه می تواند منجر به احساس بی انصافی و نارضایتی در رابطه شود. مطالعات نشان داده اند که انصاف درک شده در مورد تقسیم کار، ترجیحات متفاوت برای کارهای خانه و انتظارات نقش به طور قابل توجهی بر تعارضات بر سر کار خانگی در بین زوج ها تأثیر می گذارد (Trübner, 2022). زوجین با شخصیت های ناسازگار ممکن است در مورد نحوه گذراندن وقت آزاد و انتخاب فعالیت های مشترک اختلاف نظر داشته باشند همچنین زوجین با اهداف و علایق ناسازگار ممکن

است در دنبال کردن آن‌ها با یکدیگر رقابت کنند یا احساس عدم حمایت از سوی یکدیگر داشته باشند (Calasso, 2019).

درون‌مایه اصلی آشکار شده دیگر در این مطالعه، مسائل مرتبط با پویایی‌های قدرت و آزادی است. تمرکز قدرت در یک طرف می‌تواند منجر به کنترل‌گری، سوءاستفاده و عدم احترام در رابطه شود. زوجینی که در سطوح مختلف قدرت اجتماعی و اقتصادی هستند ممکن است در مورد نحوه تصمیم‌گیری و تخصیص منابع اختلاف نظر داشته باشند. عدم توازن در قدرت تصمیم‌گیری می‌تواند منجر به احساس بی‌عدالتی و نارضایتی در زوجین شود (Lindová et al., 2020). در مورد محدودیت نیز باید گفت که محدودیت آزادی فردی می‌تواند منجر به احساس خشم و رنجش در زوجین شود عدم تعادل قدرت در روابط می‌تواند منجر به احساسات منفی مانند خشم، رنجش، حسادت و ناامنی شود، زمانی که یکی از طرفین بر دیگری کنترل می‌کند. درک و پرداختن به پویایی قدرت در زوج‌ها برای حفظ روابط سالم و هماهنگ بسیار مهم است (Neilands et al., 2019).

درون‌مایه اصلی آشکار شده دیگر در این مطالعه، مسائل در مورد مسائل شدید در رابطه است. این مسائل مانند اعتیاد و پرخاشگری می‌تواند عمیقاً بر روابط زوجین تأثیر بگذارد و منجر به طیف وسیعی از پیامدهای منفی شود. سوء مصرف مواد یا اعتیادهای رفتاری می‌تواند اعتماد، ارتباطات و صمیمیت عاطفی بین شرکا را از بین ببرد و اغلب منجر به درگیری، فریب و فاصله عاطفی می‌شود. رفتار پرخاشگرانه، چه فیزیکی و چه کلامی، می‌تواند محیطی خصمانه و ناامن در رابطه ایجاد کند و باعث ترس، آسیب عاطفی و از بین رفتن کیفیت کلی رابطه شود. تحقیقات نشان داده است که اعتیاد و پرخاشگری با سطوح بالاتر تعارض، رضایت کمتر از رابطه و افزایش خطر جدایی یا طلاق مرتبط است (Dillon, 2005; Colaizzi, 1978). یک مطالعه جامع توسط Shorey et al. (2014) به بررسی ارتباط بین مصرف مواد و پرخاشگری شریک صمیمی پرداخت. این تحقیق بر تأثیر متقابل پیچیده بین مسائل اعتیاد و رفتارهای پرخاشگرانه در روابط صمیمانه تأکید می‌کند و بر تأثیرات مضر بر کیفیت و ثبات رابطه تأکید می‌کند. درک پویایی اعتیاد و پرخاشگری در زوجین برای راهبردهای مداخله موثر با هدف پرداختن به این مسائل و ارتقای پویایی روابط سالم‌تر ضروری است.

درون‌مایه اصلی دیگری در این مطالعه آشکار شد، مسائل مالی و شغلی است. عدم توافق در مورد بودجه‌بندی و مدیریت پول می‌تواند منجر به بحث و جدل و نارضایتی در زوجین شود. زوجین باید در مورد

نحوه تقسیم وظایف مالی و تصمیم‌گیری در مورد مسائل مالی به توافق برسند (Dew & Dakin, 2011). اختلافات شغلی نیز از جمله رایج‌ترین تعارضات زوجی هستند، به خصوص در زوج‌هایی که هر دو شاغل هستند زوجین ممکن است در مورد نحوه تعادل بین کار و زندگی شخصی اختلاف نظر داشته باشند (Calasso, 2019). انتظارات شغلی و ساعات کاری می‌تواند به طور قابل توجهی بر زندگی خانوادگی و روابط زوجین تأثیر بگذارد.

درون‌مایه اصلی دیگری در این مطالعه آشکار شد، مسائل مرتبط با معنویت، دین و مذهب است. اختلافات زوجی درباره مسائل معنوی، دین و مذهب از جمله چالش‌های رایجی است که می‌تواند ثبات و رضایت زناشویی را تحت شعاع قرار دهد. این اختلافات ممکن است در سطوح مختلفی از باورهای مذهبی تا آداب و رسوم و شعائر دینی بروز پیدا کنند. اختلاف در باورهای مذهبی بنیادی، مانند اعتقاد به خدا یا نحوه تفسیر متون مذهبی، می‌تواند منجر به بحث و جدل و نارضایتی در زوجین شود (Weld & Eriksen, 2006). زوجین باید در مورد نحوه تعامل با این اختلافات و احترام به باورهای یکدیگر به توافق برسند. این اختلافات در زوج‌هایی که از مذاهب مختلف هستند یا در سطوح مختلفی از تعهد مذهبی هستند، بیشتر است.

درون‌مایه اصلی آشکار شده دیگر در این مطالعه، مسائل مرتبط با کودکان است. حضور فرزندان می‌تواند منبع و عامل مهمی برای درگیری در بین زوجین باشد. مسئولیت‌ها و چالش‌های مرتبط با فرزندپروری، مانند سبک‌های متفاوت فرزندپروری، روش‌های انضباط و تصمیم‌گیری در مورد تربیت فرزند، می‌تواند منجر به اختلاف نظر و تنش بین زوج شود. علاوه بر این، نیازهای مراقبت از کودک، ایجاد تعادل بین کار و زندگی خانوادگی، و انتظارات متفاوت در مورد شیوه‌های فرزندپروری می‌تواند به تعارضات درون رابطه کمک کند. تحقیقات نشان داده است که گذار به والد شدن می‌تواند یک دوره استرس‌زا برای زوج‌ها باشد که اغلب منجر به افزایش تعارض و کاهش رضایت از رابطه می‌شود (Bahagia, 2022; Synyshyna, 2022).

درون‌مایه اصلی آشکار شده دیگر در این مطالعه، مسائل مرتبط بهداشت شخصی و نظم است. تفاوت در عادات بهداشت شخصی، مانند نظافت، روال‌های آراستگی و سازماندهی، می‌تواند منجر به اختلاف نظر و تنش در یک رابطه شود. علاوه بر این، سطوح مختلف نظم و انضباط در مدیریت وظایف، برنامه‌ها و مسئولیت‌های روزانه می‌تواند باعث ایجاد اصطکاک بین شرکا شود. این تفاوت‌ها در عادات

شخصی و نظم و انضباط می‌تواند بر هماهنگی و رضایت کلی در رابطه زن و شوهر تأثیر بگذارد. یکی از پژوهش‌ها که این یافته را تایید می‌کند. پژوهش [Synyshyna \(2022\)](#) می‌باشد. این پژوهش روشن می‌سازد که چگونه مسائل مربوط به بهداشت و انضباط شخصی می‌توانند بر پویایی روابط تأثیر بگذارند. درک تأثیر عادات شخصی بر تعارضات درون زوجین برای رسیدگی به این مسائل و تقویت یک رابطه سالم‌تر و هماهنگ‌تر بسیار مهم است.

محدودیت‌های پژوهش

این پژوهش با وجود نتایج ارزشمند خود، دارای محدودیت‌هایی است. از نظر اجرایی، مطالعه بر روی نمونه‌ای از زوجین شهر اهواز در یک محدوده زمانی خاص انجام شده است، که ممکن است تعمیم‌پذیری نتایج به سایر جوامع یا فرهنگ‌ها را محدود کند. علاوه بر این، دسترسی به افرادی که مایل به اشتراک‌گذاری تجربیات شخصی خود بودند، چالش‌هایی را در تنوع داده‌های جمع‌آوری شده ایجاد کرده است. از نظر روش‌شناختی، استفاده از رویکرد کیفی پدیدارشناسی بر تفسیر ذهنی پژوهشگر متکی است که احتمال بروز سوگیری را افزایش می‌دهد. همچنین، عدم استفاده از ابزارهای کمی برای تکمیل و تأیید نتایج کیفی، تحلیل را به داده‌های تفسیری محدود کرده است. این موارد می‌تواند در دقت و جامعیت نتایج تأثیر بگذارد.

پیشنهادهای پژوهشی و کاربردی

با توجه به یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده به بررسی دقیق‌تر تأثیرات فرهنگی-اجتماعی بر نوع و شدت تعارضات زوجین در مناطق مختلف ایران بپردازند. استفاده از ترکیب روش‌های کیفی و کمی برای ارائه تصویری جامع‌تر از این تعارضات می‌تواند به تقویت نتایج کمک کند. علاوه بر این، پیشنهاد می‌شود مطالعاتی برای بررسی تأثیر جنسیت در تعارضات زناشویی انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌گردد که از نتایج این پژوهش در فرایند ارزیابی مداخلات زوجی و همین‌طور برای ساخت و تدوین پروتکل‌های درمان متمرکز بر مؤلفه‌های اصلی، فرعی و زیرمؤلفه‌های تعارض‌های زوجین ایرانی کشف‌شده در این پژوهش استفاده شود. در نهایت، پژوهش‌های تطبیقی بین تعارضات زوجین ایرانی و سایر فرهنگ‌ها نیز می‌توانند بینش‌های ارزشمندی در زمینه شباهت‌ها و تفاوت‌های فرهنگی ارائه دهند.

از نظر کاربردی، توسعه برنامه‌های آموزشی برای مشاوران و روان‌درمانگران با هدف آشنایی با حوزه‌های تعارض زوجین ایرانی و تدوین و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مبتنی بر مؤلفه‌های اصلی، فرعی و زیرمؤلفه‌های تعارض‌های کشف‌شده در فرهنگ ایرانی، برای بهبود تعارضات زناشویی زوجها نیز می‌تواند مفید باشد. طراحی و اعتبارسنجی ابزارهایی برای سنجش میزان و نوع تعارضات زناشویی مبتنی بر

یافته‌های این پژوهش نیز توصیه می‌شود. همچنین، تولید محتوای آموزشی برای رسانه‌های عمومی (مانند بروشورها، ویدیوهای کوتاه، یا پادکست‌ها) به منظور انتقال یافته‌های پژوهش به زبانی ساده و قابل فهم، می‌تواند در افزایش آگاهی عمومی و پیشگیری از تعارضات زناشویی مؤثر باشد.

اخلاق پژوهش

این مقاله برگرفته شده از رساله دکتری مشاوره در دانشگاه شهید چمران اهواز با مجوز پژوهشی شماره IR.SCU.REC.1402.088 است و همه شرایط و ضوابط اجرای پژوهش مورد تأیید گروه مشاوره، شورای دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی و نیز شورای پژوهشی دانشگاه شهید چمران قرار گرفته است. لازم به ذکر است که در تمامی مراحل اجرای پژوهش تمامی اصول اخلاقی مرتبط از جمله حفظ گمنامی شرکت کنندگان، رضایت آگاهانه شرکت کنندگان در پژوهش و اختیار خروج از پژوهش رعایت شده است.

مشارکت نویسندگان

در این پژوهش محمد زربخش همه قسمت‌های طراحی، پیاده سازی، تجزیه و تحلیل، گزارش نویسی و غیره را بر عهده داشته و سایر نویسندگان کل مراحل را نظارت و راهنمایی کردند.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی پژوهشگران انجام گرفته و در هیچ یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ گونه منابع مالی دریافت نشده است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

داده‌ها محرمانه بوده و نتایج آن در اختیار هیچ کسی قرار نخواهد گرفت.

تأیید اخلاقی و رضایت مشارکت کنندگان

در این مطالعه، ابتدا هدف از پژوهش برای شرکت کنندگان در پژوهش توضیح داده شده است. سپس آن‌ها فرم رضایت از شرکت در پژوهش را تکمیل کردند.

رضایت برای انتشار

نویسنده برای انتشار این مقاله رضایت کامل دارد.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

سپاسگزاری

بدین وسیله از همه افراد شرکت کننده در این پژوهش تشکر می‌کنیم.

References

- Abbas, R. K., Pataki, S. P., Folberg, A. M., Juarez, C., & Ryan, C. S. (2022). It's Hard to Be Everything at Once": Israeli Arab Women Balancing Work, Family, and Community Roles. *European Journal of Social Sciences Studies*, 8(3), 47-66. <http://dx.doi.org/10.46827/ejsss.v8i3.1396>
- Akbari, Y. (2020). Factors Related To The Occurrence Of Conflict, Between Couples Based On National Family Survey Data In Iran. *Iranian Journal of Sociology*, 21(4), 22-46. <https://doi.org/10.22034/jsi.2021.244640>
- Amato, P. R., & Booth, A. (1997). *A generation at risk: Growing up in an era of family upheaval*. Harvard University Press.
- Armanpanah, a., sajjadian, i., & nadi, m. a. (2020). The Mediating Role of Marital Conflicts in the Relationship between Communication Beliefs, Emotional Disorders, Marital Relationships, and Marital Satisfaction of Women with Addicted Spouses [Research]. *Research on Addiction*, 14(55), 9-28. <https://doi.org/10.29252/etiadjpajohi.14.55.9>
- Azadarmaki, T., & Bahar, M. (2006). Families in Iran: Changes, challenges and future. *Journal of Comparative Family Studies*, 37(4), 589-608. <https://doi.org/10.3138/jcfs.37.4.589>
- Bahagia, B., Muniroh, L., Halim, A. K., Wibowo, R., Al Wahid, M. A., & Noor, Z. M. (2022). The Factors and Detrimental Impact Of Parent Divorce. *EDUKATIF: JURNAL ILMU PENDIDIKAN*, 4(5), 6401-6407. <https://edukatif.org/index.php/edukatif/article/view/2694>
- Blanchard, K., Olmstead, C., & Lawrence, M. (2021). *Trust works! Four keys to building lasting relationships*. William Morrow.
- Calasso, R. (2019). *The marriage of Cadmus and Harmony*. Penguin UK.
- Cheraghi, M., Mazaheri, M. A., Mootabi, F., Panaghi, L., Sadeghi, M. S., & Salmani, K. (2018). Family Triad Systemic Scale: An Instrument for Assessment of Relationships between Couple and Families of Origin. *Journal of Family Research*, 13(3), 343-360. https://ifr.sbu.ac.ir/article_97571_124b69b8caf9d1f60a58bff4ed7d7f0f.pdf
- Colaizzi, P. F. (1978). *Psychological research as the phenomenologist views it*. In R. S. Valle & M. King (Eds.), *Existential-Phenomenological Alternatives for Psychology* (pp. 48-71). NY: Oxford University Press. <https://philpapers.org/rec/COLPRA-5>

- Dew, J., & Dakin, J. (2011). Financial disagreements and marital conflict tactics. *Journal of Financial Therapy*, 2(1), 23-42. <https://doi.org/10.4148/jft.v2i1.141>
- Dillon, H. N. (2005). *Family violence and divorce: Effects on marriage expectations* East Tennessee State University]. <https://www.proquest.com/openview/ffd5a7cac8d0db21b6e93df43520fcd9/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Dillon, L. M., Nowak, N., Weisfeld, G. E., Weisfeld, C. C., Shattuck, K. S., Imamoğlu, O. E., Butovskaya, M., & Shen, J. (2015). Sources of marital conflict in five cultures. *Evolutionary Psychology*, 13(1), 1-15. <https://doi.org/10.1177/147470491501300101>
- Falcke, D., Wagner, A., & Mosmann, C. P. (2018). The relationship between family of origin and marital adjustment: A systematic review. *Journal of Family Theory & Review*, 10(1), 51–67. <https://doi.org/10.1080/08975350801905020>
- Frye, N., Ganong, L., Jensen, T., & Coleman, M. (2020). A dyadic analysis of emotion regulation as a moderator of associations between marital conflict and marital satisfaction among first-married and remarried couples. *Journal of Family Issues*, 41(12), 2328-2355. <https://doi.org/10.1177/0192513X20935504>
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2014). *The Gottman 19 Areas Checklist for Solvable and Perpetual Problems*. The Gottman Institute, Inc. <https://www.postpartum.net/wp-content/uploads/2016/06/Clancy-and-Cross-Gottman2-Handout.pdf>
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2017). The natural principles of love. *Journal of Family Theory & Review*, 9(1), 7–26. <https://doi.org/10.1111/jftr.12182>
- Hooshmandi, R., Ahmadi, K., & Kiamanesh, A. (2019). Analysis of the causes of marital conflict in the last two decades (a systematic review). *Journal of Psychological Science*, 18(79), 819–828. <http://psychologicalscience.ir/article-1-365-fa.html>
- Jahani Dolatabad, E. (2017). A theoretical explanation of marital conflicts by paradigmatic approach. *Journal of Family Research*, 13(1), 109-130. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97523.html?lang=fa
- Jeong, H., Yim, H. W., Lee, S.-Y., Lee, H. K., Potenza, M. N., Jo, S.-J., & Son, H. J. (2020). A partial mediation effect of father-child attachment and self-esteem between parental marital conflict and subsequent features of internet gaming disorder in children: a 12-month follow-up study. *BMC public health*, 20, 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12889-020-08615-7>

- Johnson, M. D., & Anderson, J. R. (2013). The longitudinal association of marital confidence, time spent together, and marital satisfaction. *Family process*, 52(2), 244-256. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2012.01417.x>
- Joulazadeh Esmaeili, A. a., Karimi, J., Goodarzi, K., & Asgari, M. (2021). Comparison of the Effectiveness of Acceptance and Commitment-Based and Emotionally Focused Couple Therapy on Unadjusted Couples' depression. *Journal of Clinical Psychology*, 13(1), 47-64. <https://doi.org/10.22075/jcp.2021.21084.1934>
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of marriage and family*, 82(1), 100-116. <https://doi.org/10.1111/jomf.12635>
- Khamseh, A. (2020). *New Strategies in Couple Therapy*. Arjmand Publications.
- Khodadust, S., & Ebrahimi Moghadam, H. (2020). Effectiveness of Olson circumplex model training on attachment styles and marital conflicts in couples exposed emotional divorce. *Family Counseling and Psychotherapy*, 9(2), 53-72. <https://doi.org/10.22034/fcp.2020.61433>
- Lindová, J., Průšová, D., & Klapilová, K. (2020). Power distribution and relationship quality in long-term heterosexual couples. *Journal of sex & marital therapy*, 46(6), 528-541. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2020.1761493>
- Neilands, T. B., Dworkin, S. L., Chakravarty, D., Campbell, C. K., Wilson, P. A., Gomez, A. M., Grisham, K. K., & Hoff, C. C. (2019). Development and validation of the power imbalance in couples scale. *Archives of sexual behavior*, 48, 763-779. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1190-y>
- Ojo Adeshina Akinwumi, E. (2017). Personality traits and sexual satisfaction as determinants of marital satisfaction among couples in Ibadan. *Gender and Behaviour*, 15(1), 8421-8441. <https://hdl.handle.net/10520/EJC-88ebb4689>
- Papp, L. M. (2018). Topics of marital conflict in the everyday lives of empty nest couples and their implications for conflict resolution. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 17(1), 7-24. <https://doi.org/10.1080/15332691.2017.1302377>
- Park, T.-Y., & Park, Y. (2019). Contributors influencing marital conflicts between a Korean husband and a Japanese wife. *Contemporary Family Therapy*, 41, 157-167. <https://doi.org/10.1007/s10591-018-9475-9>

- Rabbani, S., Dayyarian, M. M., & Namdarpour, F. (2022). Qualitative investigation of the causes of conflict between couples in an exploratory study. *Medical Journal of Mashhad University of Medical Sciences*, 65(5), 2211-2224. <https://doi.org/10.22038/mjms.2022.67921.4027>
- Rao, S. L. (2017). Marital adjustment and depression among couples. *The international Journal of Indian psychology*, 4(2), 34-42. <https://doi.org/10.25215/0402.045>
- Ravitch, S. M., & Carl, N. M. (2015). *Qualitative Research: Bridging the Conceptual, Theoretical, and Methodological*. SAGE Publications.
- Razeghi, N., & Eslami, A. (2015). A qualitative study of the causes of conflict in the family. *The Women and Families Cultural-Educational*, 10(32), 53-72. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_201669.html
- Shorey, R. C., Stuart, G. L., McNulty, J. K., & Moore, T. M. (2014). Acute alcohol use temporally increases the odds of male perpetrated dating violence: A 90-day diary analysis. *Addictive behaviors*, 39(1), 365-368. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2013.10.025>
- Speziale, H. S., Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. (2011). *Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative*. Lippincott Williams & Wilkins.
- Synyshyna, V. (2022). Psychological factors of conflicts in young families. *Higher Education of Ukraine in the Context of Integration to European Educational Space*, 89(II) 1), 242-254. <https://doi.org/10.38014/osvita.2022.89.22>
- Tasew, A. S., & Getahun, K. K. (2021). Marital conflict among couples: The case of Durbete town, Amhara Region, Ethiopia. *Cogent Psychology*, 8(1), 1-17. <https://doi.org/10.1080/23311908.2021.1903127>
- Tolorunleke, C. A. (2014). Causes of marital conflicts amongst couples in Nigeria: Implication for counselling psychologists. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 140, 21-26. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.381>
- Trübner, M. (2022). Conflicts over the division of domestic work: A matter of gender-specific expectations and needs. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(9), 2825-2846. <https://doi.org/10.1177/02654075221089043>
- Tsai, M., Yard, S., & Kohlenberg, R. J. (2014). Functional analytic psychotherapy: A behavioral relational approach to treatment. *Psychotherapy*, 51(3), 364-371. <https://doi.org/10.1037/a0036506>

- Weld, C., & Eriksen, K. (2006). The challenge of religious conflicts in couples counseling. *The Family Journal*, 14(4), 383-391. <https://doi.org/10.1177/1066480706291110>
- Whisman, M. A., Gilmour, A. L., & Salinger, J. M. (2018). Marital satisfaction and mortality in the United States adult population. *Health psychology*, 37(11), 1041. <https://doi.org/10.1037/hea0000677>
- Williamson, H. C., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2022). Research on marital relationships: Current status and future directions. *Annual Review of Psychology*, 73, 543–570. <https://doi.org/10.4337/9781803923383.00031>
- Yoo, G., & Joo, S. (2022). Love for a marriage story: the association between love and marital satisfaction in middle adulthood. *Journal of Child and Family Studies*, 31(6), 1570-1581. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-02055-6>
- Zaheri, F., Dolatian, M., Shariati, M., Simbar, M., Ebadi, A., & Azghadi, S. B. H. (2020). The concept and aspects of a successful marriage as stated by successful Iranian couples and experts: A qualitative study. *Crescent journal of medical and biological sciences*, 7(2), 159-169. <http://eprints.bmsu.ac.ir/id/eprint/8889>

